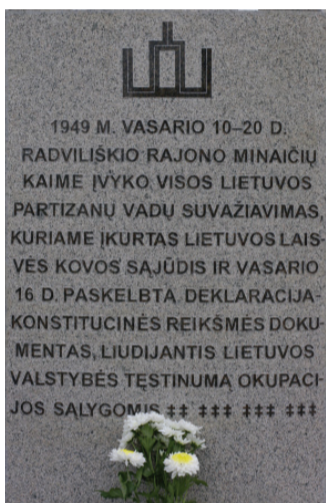

JUOZAPAS (JUOZAS) ŠIBAILA- DIEDUKAS, MERAINIS

1905 03 18–1953 02 11

Paminklas ir atstatytas bunkeris partizanų ryšinių Miknių sodyboje įrengtame bunkeryje 1949 m. vasario 10–20 d. vykusiam visos Lietuvos partizanų vadų suvažiavimui, jo metu įkurtam Lietuvos laisvės kovos sąjūdžiui (LLKS), 1949 m. vasario 16 d. paskelbtai LLKS Tarybos deklaracijai ir jos signatarams Jonui Žemaičiui-Vytautui, Aleksandrui Grybinui-Faustui, Vytautui Gužui-Kardui, Juozui Šibailai-Merainiui, Broniui Liesiui-Nakčiai, Leonardui Grigoniui-Užpaliui, Adolfui Ramanauskui-Vanagai ir Petriui Bartkui-Žadgailai atminti. Radviliškio r. Grinkiškio sen. Minaičių k. Aut. skulptorius Jonas Jagėla. Atidengti 2010 m. lapkričio 22 d.

Juozapas (Juozas) Šibaila gimė 1905 m. kovo 18 d. Alytaus aps. Nedzingės vls. Vadenių k. Baigė Alytaus mokytojų seminariją. Mokytojavo Alytaus ir Ukmergės apskrityse. Buvo aktyvus visuomenininkas, Šaulių sąjungos narys, apdovanotas Vytauto Didžiojo 2-ojo laipsnio ordinu.

1940–1944 m. dirbo Ukmergės aps. Balninkų mokyklos vedėju. 1941 m. birželio 14 d. jo žmona ir trys sūnūs buvo ištremti į Altajaus kr. Smolenskojės r. Katuskojės gyvenvietę. J. Šibaila tremties išvengė, nes tuo metu nebuvo namuose. 1941 m. birželio sukilimo dalyvis. Nacių okupacijos metais dirbo Balninkų mokykloje mokytoju, buvo gen. Povilo Plechavičiaus vadovaujamos Lietuvos Vietinės rinktinės karys.

Partizanas nuo 1944 m. liepos mėn. 1944 m. rugsėjo–spalio mėn. iš Ukmergės aps. 2-ojo (Balninkų, Kurklių, Kavarsko vls.) ir 3-ojo (Pabaisko, Šešuolių, Želvos ir Žemaitkiemio vls.) subūrė Balninkiečių laisvės rinktinę ir jai vadovavo. Nuo 1945 m. gruodžio 1 d. Didžiosios kovos apygardos B rinktinės štabo viršininkas, redagavo rinktinės leidinį „Tėvynė šaukia“. Nuo 1948 m. kovo 21 d. ėjo apygardos štabo viršininko pareigas. Nuo 1948 m. vasario mėn. taip pat dirbo Šiaurės Rytų Lietuvos partizanų srities štabe, buvo deleguotas į partizanų vyriausiąją vadovybę.

1948 m. lapkričio 10–12 d. Šiaulių aps. Dukto miške vykusiame partizanų atstovų posėdyje J. Šibaila buvo paskirtas laikinai eiti Bendro demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio (BDPS) visuomeninės dalies viršininko pareigas, jam paves-ta parengti Sąjūdžio Visuomeninės dalies programą, suteiktas partizanų majoro laipsnis.

Būdamas BDPS Visuomeninės dalies viršininkas ir Algimanto, Vytauto bei Didžiosios Kovos apygardų įgaliotinis 1949 m. vasario 10–20 d. Minaičių k., esančiame tarp Radviliškio ir Baisogalos, dalyvavo visos Lietuvos partizanų apygardų atstovų suvažiavime. Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Deklaracijos signataras. Suvažiavime paskirtas LLKS Tarybos prezidiumo nariu, LLKS Visuomeninės dalies viršininku ir rengiamo leisti periodinio vyriausiosios vadovybės leidinio „Prie rymančio Rūpintojėlio“ redaktoriumi, taip pat LLKS prezidiumo pirmininku J. Žemaičio-Vytauto antruoju pavaduotoju.

J. Šibaila vykdė visas LLKS statute numatytas funkcijas. Jis buvo vienas LLKS ideologų, 1949 m. parengė partizanų dvasinio parengimo nuostatų projektą, kuriame buvo nubrėžti pagrindiniai laisvosios spaudos principai: okupacinės valdžios nusikaltimų atskleidimas, tautos meilės Tėvynei ugdymas ir t. t. Jis ragino rinkti visus laisvės kovos liudijimus. J. Šibailos skatinami daugelis partizanų rašė dienoraščius, kūrė eilėraščius, kaupė laisvės kovų archyvą. Leido laikraštį „Prie rymančio Rūpintojėlio“. Buvo jo ir autorius, ir redaktorius, ir spaustuvininkas. J. Šibaila parengė LLKS leidinį „Sutemų keleviis“, partizanų maldyną „Rūpintojėlis“.

1950 m. kovo 13 d. buvo paskirtas 2-osios Vyriausiosios vadovybės sekcijos vadovu, tų pačių metų gegužės 30 d. – LLKS tarybos prezidiumo pirmininko padėjėju, visuomeninės veiklos vadovu. LLKS Tarybos prezidiumo nutarimu J. Šibailai suteiktas partizanų pulkininko laipsnis. 1950 m. lapkričio 23 d. LLKS tarybos prezidiumo pirmininko aktu jis apdovanotas visų trijų laipsnių Laisvės kovos kryžiais.

Kelerius metus J. Šibaila dirbo Žemaitijoje, todėl 1951 m. buvo nutarta jį perkelti į Rytų Lietuvą. 1952 m. birželio mėn. J. Šibaila, vykdydamas J. Žemaičio nurodymą, perėmė iš Jono Kimšto-Žalgirio LLKS prezidiumo 3-iosios sekcijos vadovo pareigas. Nors buvo silpnos sveikatos, ir toliau nenuilstamai dirbo, rūpinosi, kad nenutrūktų LLKS organo „Prie rymančio Rūpintojėlio“ leidyba, stengėsi atgaivinti visuomenei skirtą leidinį „Aukštaičių kova“.

1952 m. rudenį J. Šibaila kartu su savo pavaduotoju, LLKS Tarybos prezidiumo nariu Povilu Žiliu-Klevu, Audrūnu Ramygalos r. Dovydų miške įsirengė bunkerį, ten gyveno ir dirbo. Suimtas partizanas Vincas Navardauskas, neištvėręs kankinimų, nurodė partizanų buvimo vietą. 1953 m. vasario 11 d. MGB Kėdainių ir Ramygalos rajonų sk. operatyvinės grupės apsupo bunkerį. Kautynėse žuvo J. Šibaila ir P. Žilys. Žuvusiųjų palaikų užkasimo vieta neišaiškinta.

1997 m. gruodžio 22 d. J. Šibailai pripažintas kario savanorio statusas, LR krašto apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 13 d. įsakymu jam suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis, Lietuvos Respublikos Prezidento 1998 m. gegužės 19 dekretu – Vyčio kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinas (dabar – Vyčio Kryžiaus ordino Didysis kryžius) (po mirties).

Žmona Ona Augustinaitė-Šibailienė po tremties 1970 m. grįžo į Lietuvą. Sūnus Rimvydas Šibaila mirė 1968 m. Altajaus kr. Sūnus Vytautas Šibaila į Lietuvą negrįžo. Sūnus Kęstutis Šibaila į Lietuvą grįžo 1963 m.